

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Екатерина Кънчева, Театрален колеж „Любен Гройс“- София

за представените материали относно участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в област на висшето образование 8. Изкуства, професионално направление по 8.4 Театрално и филмово изкуство (Театрално изкуство), Факултет по изкуствата, катедра „Телевизионно, театрално и киноизкуство" на Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград, на основание Заповед №1326 от 12.06.2026, обявен и обнародван в „Държавен вестник“ брой 36 от 17.04. 2026 г., с кандидат гл. ас. д-р Росица Константинова Обрешкова.

1. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград

За обявеният конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград, съгласно установения законов ред, д-р Росица Константинова Обрешкова е кандидат в конкурса. Представената от кандидата документация отговаря на изискванията от Закона за развитие на академичния състав в Република България, на Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България както и на Наредбата за развитие по професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство, съобразено и с вътрешните изисквания на Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград за развитие на академичния състав. Документацията съдържа задължителната справка за изпълнение на минималните национални изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“ в професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство, за участие в конкурса.

1.1. Основен хабилитационен труд – художественотворческа продукция

Д-р Обрешкова кандидатства с *комплексен художествен творчески труд придружен от концептуално-аналитична част*, обединяващ теоретичните параметри, режисьорските траектории и практико- приложните резултати от три водещи авторски сценични проекта, реализирани в коренно различна мащабна, пространствена и социокултурна среда:

- авторският моноспектакъл „Страшносмешно необщуване“,

- режисьорската постановка на пиесата „Вавилонци“ по Станислав Стратиев (Торонто, Канада)
- националният концерт-спектакъл: „Ламбо на 80: години любов“ (Народен театър „Иван Вазов“).

Според автора представеният труд защитава основната *хабилитационна теза*: „Театърът на XXI век притежава уникалната феноменологична способност да трансформира социалната апатия в споделена човешка емпатия чрез задействане на механизмите на паметта и традицията за приемственост“ и е постигнал извеждането на няколко фундаментални теоретични и практико-приложни извода като:

- „ в микрокосмоса на монодрамата („Страшносмешно необщуване“) се доказва, че пълното сливане между автор, режисьор и изпълнител позволява преодоляването на класическата херметичност на жанра.“
- „в макрокосмоса на театъра зад граница („Вавилонци“ в Канада) се верифицира тезата, че сценичното пространство извън географските предели на родината функционира като висша духовна институция.“
- „Режисьорският прочит чрез деконструкция на класическата българска сатира в емигрантски контекст, я превръща в консолидиращ фактор за българската диаспора, като съхранявайки чистотата на езика, живата културна идентичност и колективната памет на нацията в чужбина“.

Всички тези художествени постижения намират своята стабилна теоретична опора както в монографичния труд „Imagatrix“, така и в научните публикации на д-р Обрешкова. Свързани са философски и естетически в идеята да се докаже, че театърът може да функционира като мост към колективната памет и национална идентичност в мултикултурна среда, търсейки устойчиви модели за нейното съхранение и развитие през съвременен, артистичен модел - от празничния бенефис до концептуална форма, посветена на приемствеността между поколенията и съхраняването на националната театрална харизма, която безспорно притежава театралният колос проф. Стефан Данаилов.

2. Творческа дейност и резултати - творчески постижения, международна дейност

Познавайки част от творческата и преподавателска дейност на кандидата и предоставените материали, си позволявам да посоча, че в цялостния творчески почерк на д-р Обрешкова се очертава дълбока психологическа линия, която се стреми да изгражда сложни и многопластови сценични образи, обединения, реализирани както

чрез сценичната интерпретация на текста, така и в деликатните нюанси на силното и мащабно визуално присъствие на сценичната среда. Често концепциите ѝ разчупват традиционния класически модел като същевременно го съхраняват.

Представена е богата художественотворческа дейност на кандидата като автор, режисьор и ръководител на проекти, реализирани в различни културни институти и организации. Голяма част от реализираните спектаклите са отличени както на национални така и на международни форуми и фестивали, сред които част от тях са:

- Есенния международен театрален фестивал „Сцена на Кръстопът“ – Пловдив;
- Летен фестивал „Арт поток“ 2021 – Царево;
- Спектакълът „Зле съшитият Орфей“ от Росица Обрешкова, реализиран в РДТ „Николай Хайтов“ – Смолян е удостоен с награда за „Най - добра женска роля, колективен образ“ от „Третия европейски фестивал на пътуващия театър“ – Сливница, 2017 г.
- Спектакълът „Кимоно“ от Росица Обрешкова (автор и режисьор), реализиран в Народен Театър „Иван Вазов“ е представен на фестивала „Друмеви театрални празници“ – Шумен 2004, както и по случай честванията за 24 май спектакълът е представен в Българското посолство в Лондон. Текстът е селектиран и включен в сборника „Нова Българска драматургия на XXI век“, Аскони-Издат, С., 2006 г.
- Спектакълът „Змей“ от Росица Обрешкова (автор и режисьор), реализиран в РДТ „Николай Хайтов“ – Смолян, със сценограф: Вячеслав Парапанов и костюмограф: Марина Янева е удостоен с АСКЕЕР‘2001 за костюми на Марина Янева и номинация АСКЕР‘ 2001 за сценография на Вячеслав Парапанов, както и е представен и награден за *режисура* на фестивала „Друмеви театрални празници“ – Шумен 2001, както и на „Националния фестивал на малките театрални форми“ – Враца, 2001

През 2025 г. д-р Росица Обрешкова участва в международен проект като сценарист и режисьор на „Ние, врабчетата“ от Йордан Радичков, осъществен със студенти, изучаващи български и старобългарски език в Университета в Осака, Япония. Сценограф на спектакъла е Елена Иванова, а композитор е Георги Георгиев. Представен е на студентския фестивал на чуждоезичния театър „Gogekisai”- 2025, Осака, Япония. Други значими международни участия са:

- 2024 – „Пет жени в еднакви рокли“ от Алън Бойл, театър „Усет“, Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград
- 2023 – „Вавилонци“ по Станислав Стратиев, Театър „Отражение“ – Торонто, Канада – сценарист и режисьор Художник: Георги Янев

През 2001 година получава - Награда от фестивала „Друмеви театрални празници“ – Шумен, а през 2009 получава - Награда за принос от Международния театрален фестивал „Сцена на кръстопът“, Пловдив

3. Научноизследователска дейност.

Кандидатът е представил монография в резултат на научноизследователската си дейност: **IMAGINATRIX** („Имаджинатрикс“). Основният принос в научния труд се състои в класифициране на етапите на трансформация на менталния образ до неговото материално уплътняване на сцената чрез пространствени, пластични и словесни кодове. Д-р Обрешкова насочва вниманието и към индивидуалността на творческия процес през примери от практическа дейност: *„Изводите от тази работа са, че трябва да предизвикаме въображението на студентите и е необходимо да имаме индивидуален подход към всеки актьор. Ситуацията ни позволи да работим за развитието на актьорски умения пред камера...“* Дилемите в изследването въвеждат с различни похвати в създаването и изграждането на паметта на театъра, което е посочено и в комплексния художественотворчески труд.

4. Учебна и преподавателска дейност

Д-р Обрешкова преподава в ЮЗУ „Неофит Рилски“. Дългогодишен преподавател е в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ (2002 – 2020, НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“, Главен асистент по „Актьорство за драматичен театър“ в класа на проф. Стефан Данаилов). Активно съчетава успешната си кариера и с дейността си в ЕМТФ „Сцена на кръстопът“ като от 2021 г. и понастоящем е програмен директор – организатор и куратор на основна и съпътстваща програма. През годините е поставяла като автор и режисьор в различни културни институти и сценични организации. Д-р Обрешкова е вдъхновяващ пример за всеотдайност и отговорност в работата. Ползва се с авторитет както в театралните така и във филмовите среди.

Д-р Обрешкова е представила списък с научни публикации, рецензии, цитирания, както и има защитен дисертационен труд „Творящото въображение в акта на създаване на театрални светове“ 1999 – 2000 НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов-2017.

5. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Кандидатът е със значим културен принос в академичната и международна културна среда. Има дългогодишен опит в учебно-преподавателската дейност. Получила е признание за творческите си постижения, което е и предпоставка да продължи развитието на нейните научни търсения в научноизследователски проекти и с международно партньорство в европейското научно пространство. Участието ѝ в конференции, кръгли маси и образователни програми предполага развитие в посочените от кандидата примери, които са освен като доказателство, са и предпоставка за бъдещо надграждане на научните постижения с практико – приложен принос.

В заключение: Представените материали във връзка с конкурса доказват, че кандидатът отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“ и има знания, умения и компетентности да се развива в областта на управлението на научни проекти, който да обогатят културната среда в образованието и да съдействат за интеграция на учебно-преподавателската дейност в Европейското пространство за висше образование. Професионалната квалификация, творческите постижения и предоставеният доказателствен материал дават основание да подкрепя с **положително становище** кандидатурата на д-р Обрешкова за заемане на академична длъжност “доцент“.

Член на научното жури:

25.09. 2026 г.

доц. д-р Екатерина Кънчева Кънчева

София

OPINION

By Associate Prof. Ekaterina Kancheva, PhD

Theater College "Lyuben Groys" – Sofia

Regarding the submitted materials for participation in the competition for the academic position of "Associate Professor"

In the Field of Higher Education: 8. Arts

Professional Field: 8.4 Theater and Film Arts (Theater Arts)

Faculty of Arts, Department of Television, Theater, and Film Arts

South-West University "Neofit Rilski" – Blagoevgrad

Initiated on the basis of Order No. 1326 of June 12, 2026,

announced and published in the State Gazette, Issue No. 36 of April 17, 2026,

Candidate: Chief Asst. Prof. Rositsa Konstantinova Obreshkova, PhD

1. Assessment of Compliance with the Minimum National Requirements and the Regulations of the South-West University "Neofit Rilski" – Blagoevgrad

In accordance with the established statutory procedures for the announced competition to occupy the academic position of "Associate Professor" at the South-West University "Neofit Rilski" – Blagoevgrad, Dr. Rositsa Konstantinova Obreshkova is the sole applicant. The documentation submitted by the candidate fully complies with the requirements of the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria Act (DASRBA), the Regulations for the Implementation of the DASRBA, as well as the Ordinance on Academic Development in Professional Field 8.4. Theater and Film Arts, aligned with the internal regulations for academic staff development of the South-West University "Neofit Rilski"– Blagoevgrad. The documentation includes the mandatory verification statement confirming compliance with the minimum national requirements for occupying the academic position of "Associate Professor" in Professional Field 8.4. Theater and Film Arts required for participation in the competition.

1.1. Main Habilitation Work – Artistic and Creative Production

Dr. Obreshkova applies with a comprehensive artistic and creative body of work accompanied by a conceptual-analytical component. This ensemble integrates the theoretical parameters, directorial trajectories, and practical-applied outcomes of three leading original stage projects realized in radically distinct environments regarding scale, space, and sociocultural context:

- The original one-person show *Scary-Funny Non-Communication*;
 - The directorial production of the play *The Babylonians* by Stanislav Stratiev (Toronto, Canada);
 - The national concert-spectacle *Lambo at 80: Years of Love* (Ivan Vazov National Theatre). According to the author, the submitted work defends the core habilitation thesis: "Twenty-first-century theater possesses a unique phenomenological capacity to transform social apathy into shared human empathy by triggering the mechanisms of memory and the tradition of continuity," and has successfully derived several fundamental theoretical and practical-applied conclusions, such as:
- "Within the microcosm of monodrama (*Scary-Funny Non-Communication*), it was demonstrated that the complete convergence of author, director, and performer facilitates the overcoming of the genre's classical hermeticism."
 - "Within the macrocosm of theater abroad (*The Babylonians* in Canada), the thesis was verified that the scenic space beyond the geographic borders of the homeland functions as a supreme spiritual institution."
 - "The directorial reading through the deconstruction of classical Bulgarian satire in an emigrant context transforms it into a consolidating factor for the Bulgarian diaspora, thereby preserving linguistic purity, living cultural identity, and the collective memory of the nation abroad."

All these artistic achievements find their stable theoretical foundation both in the monograph *Imaginatrix* and in Dr. Obreshkova's scholarly publications. They are philosophically and aesthetically intertwined within the overarching concept of demonstrating that theater can function as a bridge to collective memory and national identity within a multicultural environment. This exploration seeks sustainable models for identity preservation and development through a contemporary artistic framework—ranging from festive benefit performances to conceptual forms dedicated to generational continuity and the preservation of the national theatrical charisma, which was indisputably embodied by the theatrical titan, Prof. Stefan Danailov.

2. Creative Activity and Outcomes – Artistic Achievements and International Activity

Based on my acquaintance with a portion of the candidate's creative and teaching activities, alongside the submitted documentation, I would like to note that Dr. Obreshkova's comprehensive creative signature is characterized by a profound psychological dimension. This approach systematically strives to construct complex, multi-layered stage characters and ensembles, realized both through the scenic interpretation of the text and within the delicate nuances of a powerful, large-scale visual presence of the stage environment. Her concepts frequently dismantle the traditional classical model while simultaneously preserving its essence.

- The documentation presents a rich portfolio of the candidate's artistic and creative activities as an author, director, and project manager, implemented across various cultural institutions and organizations. A significant number of these staged productions have received distinct the Stage at a Crossroads Autumn International Theatre Festival – Plovdiv;
- The Art Stream Summer Festival 2021 – Tsarevo;
- The production *The Badly Stitched Orpheus* by Rositsa Obreshkova, staged at the Nikolai Haitov Rhodope Drama Theatre– Smolyan, was honored with the award for Best Actress, Collective Character at the Third European Festival of Travelling Theatre – Slivnitsa, 2017;
- The production *Kimono* by Rositsa Obreshkova (Author and Director), staged at the Ivan Vazov National Theatre, was presented at the Drumev Theatre Days Festival – Shumen, 2004. Furthermore, on the occasion of the May 24th celebrations, the production was showcased at the Bulgarian Embassy in London. The text was selected and compiled in the anthology *New Bulgarian Drama of the 21st Century*, Asconi-Izdat, Sofia; 2006
- The production *The Dragon (Zmey)* by Rositsa Obreshkova (Author and Director), staged at the Nikolai Haitov Rhodope Drama Theatre – Smolyan, featuring scenography by Vyacheslav Parapanov and costume design by Marina Yaneva, was awarded the ASKEER 2001 for Costume Design (Marina Yaneva) and received an ASKEER 2001 nomination for Scenography (Vyacheslav Parapanov). Additionally, the production was presented and received the Directing Award at the Drumev Theatre Days Festival –

Shumen, 2001, and was showcased at the National Festival of Small Theatre Forms – Vratsa, 2001.

- In 2025, Dr. Rositsa Obreshkova participated in an international project as the screenwriter and director of *We, the Sparrows* by Yordan Radichkov, implemented with students studying the Bulgarian and Old Bulgarian languages at Osaka University, Japan. The production featured scenography by Elena Ivanova and an original score by Georgi Georgiev. It was showcased at the Gogekisai 2025 Student Foreign Language Theatre Festival in Osaka. Other significant international engagements include: 2024 – *Five Women Wearing the Same Dress* by Alan Ball, USET Theatre, South-West University "Neofit Rilski" – Blagoevgrad;
- 2023 – *The Babylonians* based on Stanislav Stratiev, Reflection Theatre – Toronto, Canada – Screenwriter and Director; Art Design by Georgi Yanev.

In 2001, she was honored with the Directing Award at the Drumev Theatre Days Festival – Shumen, and in 2009, she received the Award for Outstanding Contribution from the Stage at a Crossroads International Theatre Festival – Plovdiv.

3. Research and Development Activity

The candidate has submitted a monograph resulting from her research activity: *IMAGINATRIX*. The primary contribution of this scholarly work lies in the classification of the transformational stages of the mental image up to its material manifestation on the stage through spatial, plastic, and verbal codes. Dr. Obreshkova further directs attention toward the individuality of the creative process using examples from practical experience: "The conclusions drawn from this work indicate that we must challenge the students' imagination, and it is necessary to maintain an individual approach toward each actor. The situation allowed us to work on developing acting skills in front of the camera..." The dilemmas explored within the study utilize various techniques to introduce the creation and construction of theatrical memory, a concept that is also outlined in the comprehensive artistic and creative body of work.

4. Educational and Teaching Activity

Dr. Obreshkova faculty member at the South-West University "Neofit Rilski". She also has a long tenure as a lecturer at the National Academy for Theatre and Film Arts "Krastyo Sarafov" (NATFA) (2002–2020, where she served as an Assistant Professor in Acting for Dramatic Theatre within the class of Prof. Stefan Danailov. She actively balances her successful career with her role at the Stage at a Crossroads Autumn International Theatre Festival, where she has served as Program Director since 2021—organizing and curating both the main and accompanying programs. Over the years, she has directed and authored productions across

various cultural institutions and performing arts organizations. Dr. Obreshkova is an inspiring exemplar of dedication and responsibility in her work, commanding high institutional and professional authority within both the theater and film communities.

Dr. Obreshkova has submitted a comprehensive list of scholarly publications, reviews, and citations. Furthermore, she defended her doctoral dissertation titled “*The Creative Imagination in the Act of Manifesting Theatrical Worlds*” (2017) at the National Academy for Theatre and Film Arts “Krastyo Sarafov” (NATFA).

5. Comments, Recommendations, and Notes on the Candidate's Activity and Achievements

The candidate has made a significant cultural contribution to both the academic and international cultural environments, backed by extensive experience in educational and teaching activities. Her recognized creative achievements provide a solid foundation for the continued expansion of her scholarly pursuits through research projects and international partnerships within the European Research Area. Furthermore, her active participation in conferences, roundtables, and educational programs facilitates further development along the trajectories outlined in her work; these engagements serve not only as evidence of her current standing but also as a prerequisite for the future advancement of her scholarly achievements with a practical-applied contribution.

In conclusion: The materials submitted in connection with the competition demonstrate that the candidate meets the requirements for occupying the academic position of "Associate Professor" and possesses the necessary knowledge, skills, and competencies to develop in the field of research project management. These qualifications will enrich the cultural environment in education and facilitate the integration of teaching and educational activities within the European Higher Education Area (EHEA). Her professional qualifications, creative achievements, and the submitted evidence provide a solid foundation to support the candidacy of Dr. Obreshkova for the academic position of "Associate Professor" with a *positive evaluation*.

Member of the Scientific Jury:

Associate Prof. Ekaterina Kancheva, PhD

September 25, 2026

Sofia